

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator****STRIPPER** (Liberon nr. 26)

Deklarasjonsnummer: 34715

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Maling- og lakkfjerner. Brukes for å fjerne maling og lakk fra treoverflater og metaller.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

ALANOR AS

Tvervedveien 2-6, Skallevoid

Tel.: 33 36 29 70

Boks 2190

Faks: 33 36 29 71

N-3103 Tønsberg

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post): post@alanor.no**1.4. Nødtelefonnummer**

22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Meget brannfarlig og irriterende væske med langtids effekter. Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336

2.2. Merkingselementer

FARE

Inneholder: *n*-Butylacetat

H225: Meget brannfarlig væske og damp.

H319: Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336: Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

P501: Innhold/holder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

EUH208: Inneholder (benzotiazol-2-yltio)ravsyre. Kan gi en allergisk reaksjon.

2.3. Andre farer

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler**3.2. Stoffblandinger**

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
50-<70	1,3-Dioksolan	646-06-0	211-463-5	605-017-00-2	01-2119490744-29	Flam. Liq. 2;H225
10-<25	Butylacetat	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	01-2119485493-29	Flam. Liq.3;H226 STOT SE 3;H336 EUH066
2,5-<10	Butanon	78-93-3	201-159-0	606-002-00-3	01-2119457290-43	Flam Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066
< 2,5	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	Flam. Liq.3;H226 Asp. Tox. 1;H304 EUH066 STOT SE 3;H336
< 2,5	Paraffinvoks	8002-74-2	232-315-6	-	01-2119488076-30	-
< 2,5	Fettalkoholetoksylat	-	polymer	-	02-2119548508-30	Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 Aquatic Acute 1;H400 (M=10)
< 1	(Benzotiazol-2-yltio)ravsyre	95154-01-1	401-450-4	607-179-00-X	01-0000015131-86	Skin Sens. 1;H317

Ordlyden av H-setningene - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Innånding:** Bring personen i frisk luft. **Lette tilfeller:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. **Alvorligere tilfeller:** Bevisstløse legges i stabilt sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende, gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulanse.
- Hud:** Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem. Ved sår og likn.: Søk lege.
- Øyne:** Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.
- Svelging:** Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.** Intreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ring straks etter lege og ambulanse.
- Forbrenning:** Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan gi irritasjon av hud og øyne, samt tørr og sprukket hud. Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig eller omtåket.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Vanntåke, skum, pulver eller kullsyre.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Unngå innånding av røykgasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sølet suges opp med granulater eller likn. Oppsamles i egnede beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsett behandling av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse A.

Forsvarlig, utilgjengelig for uvedkommende, adskilt fra matvarer, fôr, legemidler o.l.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se bruksområder –avsnitt 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Grenseverdier (forskrift om tiltaks- og grenseverdier nr. 2186, 20.12.2018):

75 ppm = 355 mg/m ³	Butylacetat (alle isomere)
75 ppm = 220 mg/m ³ E	Butanon
50 ppm = 275 mg/m ³	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ (~ White Spirit (aromatinnhold < 22 %))

E = Stoffet har en EU-grenseverdi.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr (forttsat)

DNEL:	Eksponering	Verdi	Populasjon	Virkninger
<i>n</i> -Butylacetat	Langsiktige, inhalasjon	480 mg/m ³	Arbeider	Systemiske/Lokale
	Akut, inhalasjon	960 mg/m ³	Arbeider	Systemiske/Lokale
	Langsiktige, inhalasjon	102 mg/m ³	Forbruker	Systemiske/Lokale
	Akut, inhalasjon	859,7 mg/m ³	Forbruker	Systemiske/Lokale
Hydrokarboner C ₉₋₁₁	Langsiktige, dermal	208 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalasjon	871 mg/m ³	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	125 mg/kg	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalasjon	185 mg/m ³	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
Butanon	Langsiktige, dermal	1161 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalasjon	600 mg/m ³	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	412 mg/kg	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalasjon	106 mg/m ³	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	31 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
PNEC:	Medium	Verdi		
<i>n</i> -Butylacetat	Ferskvann	0,18 mg/l		
	Sjøvann	0,018 mg/l		
	Sporadisk utslipp	0,36 mg/l		
	Ferskvannssediment	0,981 mg/kg		
	Sjøvann sediment	0,0981 mg/kg		
	Jord	0,0903 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	35,6 mg/l		
Butanon	Ferskvann	55,8 mg/l		
	Sjøvann	55,8 mg/l		
	Sporadisk utslipp	55,8 mg/l		
	Sediment	284,7 mg/kg		
	Jord	22,5 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	709 mg/l		
	Oral	1000 mg/kg		
Hydrokarboner C ₉₋₁₁	Ingen fastsatt			

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilert.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper) (EN 140). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitrilgummi eller PVC. Gjennombruddstid: ca. 1 timme.

Øyne: Tettsluttende vernebriller (EN 166) eller ansiktsskjerm (EN 175) ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Utseende:	Viskøs væske
Lukt:	Karakteristisk
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	Ikke relevant
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	> 35
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	-8
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Eksplisjonsgrenser (vol% - vol%):	1,8-11,5
Damptrykk (hPa, 20°C):	Ikke bestemt
Relativ damp tetthet:	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	0,95-1
Vannløselighet:	Ikke løselig i vann
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (m ² /s):	Ikke bestemt
Eksplisive / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant
9.2. Andre opplysninger	Ikke relevant

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: -8°C. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen data til rådighet.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå sterke syrer, oksidasjonsmidler og aldehyder.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Fareklasse	Data	Test	Datakilde	
Akutt giftighet:	Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 68,4 mg/l/4h (1,3-Dioksolan)	Ikke opplyst	Leverandør
		LC ₅₀ (rotte) = 23,4 mg/l/4h (<i>n</i> -Butylacetat)	OECD 403	Leverandør
		LC ₅₀ (rotte, dampe) = 34,5 mg/l/4h (Butanon)	Ikke opplyst	Leverandør
		LC ₅₀ (rotte) > 5000 mg/l/4h (Hydrokarboner)	OECD 404	IUCLID
	Dermal	LD ₅₀ (kanin) = 14.112 mg/kg (<i>n</i> -Butylacetat)	OECD 402	ECHA
		LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Butanon)	Ikke opplyst	Leverandør
		LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	OECD 402	IUCLID
	Oral	LD ₅₀ (rotte) = 10.760 mg/kg (<i>n</i> -Butylacetat)	OECD 423	ECHA
		LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	OECD 401	IUCLID
		LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Fettalkoholetoksylyat)	Ikke opplyst	Leverandør
LD ₅₀ (rotte): 2000-5000 mg/kg (Butanon)		Ikke opplyst	Leverandør	
	LD ₅₀ (rotte) > 2000 mg/kg (1,3-Dioksolan)	Ikke opplyst	Leverandør	
Etsning/irritasjon:	Kraftig øyenerirrasjon, kanin (Butanon)	Draize	IUCLID	
	Moderat irritasjon av hud, kanin (Hydrokarboner)	Draize	IUCLID	
	Ingen irritasjon av øyne, kanin (Hydrokarboner)	OECD 405	IUCLID	
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (<i>n</i> -Butylacetat)	OECD 406	ECHA	
	Hudsensibilisering, marsvin ((Benzotiazol-2-yltio)ravsyre)	Ikke opplyst	ECHA	
CMR:	Ingen reproduksjonseffekter, NOEC=2000 ppm (fertilitet) (<i>n</i> -Butylacetat)	OECD 416	ECHA	
	Ingen bevis for karcinogen effekt, dermal, mus (Hydrokarboner)	OECD 451	ECHA	
	Ingen mutagen effekt, in vivo, rotte (Hydrokarboner)	OECD 475	ECHA	
	Ingen reproduksjons- eller fosterskader, inhal., rotte (Hydrokarboner)	OECD 416/414	ECHA	

Opptaksveier: Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud. Butanon kan tas opp gjennom huden og ved omfattende kontakt gi samme symptomer som nevnt under innånding.

Øyne: Kan gi irritasjon med rødme.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Hudeksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datkilde
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 18 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) LC ₅₀ (Leopomis macrochirus, 96h) = 1690 mg/l (Butanon) LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 8,41 mg/l (Hydrokarboner) NOEC (Oncorhynchus mykiss, 28d) = 0,23 mg/l (Hydrokarboner) LC ₅₀ (Fisk) > 95,4 mg/l (1,3-Dioksolan) LC ₅₀ (Brachydanio rerio, 96h) = 0,11 mg/l (Fettalkoholetoksylat)	Ikke tilgjengelig (FW) Ikke tilgjengelig (FW) OECD 203 (FW) Ikke tilgjengelig (FW) Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig (FW)	Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia sp., 48h) = 44 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 308 mg/l (Butanon) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) > 1000 mg/l (Hydrokarboner) NOEC (Daphnia magna, 21d) = 0,13 mg/l (Hydrokarboner) LC ₅₀ (Krepsdyr) > 772 mg/l (1,3-Dioksolan) LC ₅₀ (Krepsdyr, 48h) = 1,1 mg/l (Fettalkoholetoksylat)	Ikke tilgjengelig (FW) Ikke tilgjengelig OECD 202 (FW) Ikke tilgjengelig (FW) Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig	Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør
Alger	EC ₅₀ (Scenedesmus subspicatus, 72h) = 647,7 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) > 1000 mg/l (Hydrokarbon) NOEC (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 3 mg/l (Hydrokarbon) LC ₅₀ (Alge) > 877 mg/l (1,3-Dioksolan) LC ₅₀ (Alge, 72h) = 0,11 mg/l (Fettalkoholetoksylat)	OECD 201 (FW) OECD 201 (FW) OECD 201 (FW) Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig	Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør Leverandør

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

n-Butylacetat, butanon og Fettalkoholetoksylat er snappt nedbrytbare (OECD 301).

Hydrokarboner og 1,3-dioksolan er ikke snappts nedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

n-Butylacetat og butanon: Log K_{ow} < 1 (ingen betydningsfull bioakkumulering).

Hydrokarboner: Log K_{ow} > 3 (betydningsfull bioakkumulering).

12.4. Mobilitet i jord

Butanon: K_{oc} (beregnet): <10 (meget stor mobilitet i jord forventes).

Hydrokarboner: K_{oc}: 60-229 (moderat til stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAL-Kode: 20 01 27 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blanding).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn MALING

14.3. Transportfareklasse(r) 3

14.4. Emballasjegruppe III (spesielle bestemmelser 163 367 650)

14.5. Miljøfarer Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Produktet inneholder minst et stoff med eksponeringsscenario. RMM og OC herfra er innarbeidet i dette SDS.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ordlyd av H-setninger nevnt i avsnitt 3:

- EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
H225: Meget brannfarlig væske og damp.
H226: Brannfarlig væske og damp.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H319: Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400: Meget giftig for liv i vann.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

LD_{Lo} = Lethal Dose Low

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

1-16

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark - Tel.: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW